

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Dwing banken tot grotere kapitaalbuffers

van Wijnbergen, S.; Boot, A.

Publication date

2013

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

van Wijnbergen, S., & Boot, A. (2013). Dwing banken tot grotere kapitaalbuffers. Web publication or website, Economisch-Statistische berichten. <http://www.economie.nl/weblog/dwing-banken-tot-grotere-kapitaalbuffers>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Geen econoOver ES

Wie wil begrijpen hoe de economie in elkaar steekt, vindt in ESB de ideale informatiebron. Al bijna honderd jaar biedt ESB inzicht in markten en argumenten voor beleid. Behalve het economische vakblad is ESB ook het communicatieplatform voor economie en beleid in brede zin.

ABONNEREN

Sweder van Wijnbergen

Hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam

Alle blogs van Sweder van Wijnbergen

Agenda

ASMF seminar: Credible risk measures

14 mrt - Zaal JK. 2.50, Valckenierstraat 65-67, Amsterdam

Promotie: Eran Raviv (Erasmus Universiteit Rotterdam)

14 mrt - Senaatszaal, Erasmus Universiteit Rotterdam

CO-AUTEUR ARNOUD BOOT

Dwing banken tot grotere kapitaalbuffers

02 DECEMBER 2013 — AUTEUR: SWEDER VAN WIJNBERGEN

Co-auteur:

Arnaud Boot

Wie de hoorzittingen in de Tweede Kamer met de bankiers gevolgd heeft moet concluderen dat de bankiers hopen dat de politici hun verlossen van die akelige wetenschappers. Zelden heeft een hoorzitting in de Tweede Kamer zoveel verdeeldheid opgeleverd. Bankiers waren eensgezind tegen een verhoging van de kapitaaleisen. Voor de leken: in bankenjargon is kapitaal wat voor elk normaal bedrijf eigen vermogen is: de buffer om verliezen te kunnen opvangen. De aanwezige hoogleraren beweerden het tegendeel: herstel van de economie kan niet zonder een majeure versterking van het eigen vermogen van banken. En banken moet je daartoe dwingen, uit zich zelf doen ze het niet. De eensgezindheid onder bankiers is het levende bewijs.

Is de politiek in staat om een eigen oordeel te vellen? Lastig, want het wegen van de argumenten vereist een fundamenteel begrip over het functioneren van banken. De huidige lage kapitaalratios (op de balans 3%) en de Europese focus op risk-based assets betekent dat MKB financiering – cruciaal voor economische groei – klem zit. Door die focus moet tegen MKB leningen wel eigen vermogen aangehouden worden, en tegen overheidspapier niet, en dus vluchten banken weg uit leningen aan bedrijven naar overheidsobligaties. Maar stop dit vluchtgedrag door de banken direct meer eigen vermogen op te laten halen, zoals in de VS, niet door simpelweg vluchtgedrag te verbieden. Het is op te lossen als we nu acteren, maar een dwingende hand is nodig.

Een extra probleem is dat de overheid in deze strijd ook eigen belangen heeft. Het Ministerie van Financiën rekent zich rijk met jaarlijks dividend dat ze van 'haar' staatsbank ABNAMRO ontvangt. Maar dit dividend is een uitholling van het eigen vermogen van de bank. De spagaat van Financiën is nog erger: zij wil bij de aanstaande beursgang van ABNAMRO een zo hoog mogelijke opbrengst.

Maar het streven naar een hoge opbrengst staat haaks op de belangen van de Nederlandse samenleving. Het maatschappelijk belang is dat ABNAMRO gedwongen wordt – net zoals bij andere banken moet gebeuren – haar eigen vermogen fundamenteel te versterken. Alleen dan kan een bank de maatschappelijke rol spelen die ze moet vervullen, en wordt de belastingbetaler gevrijwaard van instabiliteit. En kapitaal versterken kan. Ze kan bij een beursgang

Nu in ESB

De econoom, de bestuurder, het publiek en de moraal

GEDRAG, GOVERNANCE, MARKTORDENING
AUTEURS: HUGO KEUZENKAMP
JRG, EDITIE: JRG. 99, EDITIE 4680

Immoreel gedrag van bestuurders kan door de markt in toom worden gehouden. Daar waar de markt ontbreekt, en prikkels en driften vrij baan hebben, kan eigenbelang ontaarden in hebzucht.

> [Lees verder](#)

Een ervaringsperspectief op marktordening en publieke belangen

GEDRAG, GOVERNANCE, MARKTORDENING
AUTEURS: PAUL DE BIJL
JRG, EDITIE: JRG. 99, EDITIE 4680

Organisaties waarin processen en structuren tot doel zijn verheven, creëren een corporate mind waarin moreel besef het onderspit delft.

> [Lees verder](#)

Moreel besef als borging van publieke belangen

GEDRAG, MARKTORDENING
AUTEURS: MAARTEN VERAART
JRG, EDITIE: JRG. 99, EDITIE 4680

Bij het orderingsbeleid van de overheid is de betekenis van moreel besef in verzelfstandigde en geprivatiseerde instellingen onvoldoende aan de orde gekomen.

> [Lees verder](#)

Het gebruik van wijkverpleging door ouderen

GEZONDHEIDSZORG
AUTEURS: ANNIK SIETSMA, RENÉ GROOT
KOERKAMP
JRG, EDITIE: JRG. 99, EDITIE 4680

SOM mini-workshop on Collaboration for innovation: governance and performance implications

17 mrt -

NiCE seminar:

Leviathan denied: government, rules, and social dynamics
17 mrt - Zaal TvA 3.0.27, Radboud Universiteit Nijmegen

DNB seminar: The disturbing interaction between countercyclical capital requirements and systemic risk

18 mrt - De Nederlandsche Bank, Westeinde 1, Amsterdam

[Meer agendaitems](#)

nieuwe aandelen uitgeven en met de opbrengst haar eigen balans versterken. Dit is iets anders dan de bestaande aandelen van de overheid van eigenaar doen veranderen – dit is niet meer dan geschuif waarmee de overheid van het toneel verdwijnt. Maar Financiën aarzelt hierover. Nieuwe aandelen uitgeven heeft een drukkend effect op de aandelenkoers en dus vermindert het de opbrengst die het Ministerie bij een beursgang voor haar bestaande aandelen krijgt.

En hier is het grootste hiaat aan kennis bij de politiek, banken en publiek. Een lagere aandelenkoers is voor de soliditeit van de bank en de maatschappij niet erg. Nieuwe aandelen versterken het buffer kapitaal van de bank en beschermen de belastingbetaler. Dit verklaart waarom de aandelenkoers bij uitbreiding van het aandelenkapitaal lager komt te liggen. De bank heeft nu nog een kunstmatige subsidie van de overheid omdat die bij springt als de bank in de problemen komt. Nieuw aandelenkapitaal vermindert de waarde van deze subsidies: de bank hangt minder snel aan het infuus omdat het grotere aandelenkapitaal dan meer verliezen kan absorberen voordat de overheid hoeft bij te springen. Het risico dat dan bij de aandeelhouders komt te liggen verklaart de lagere aandelenkoers. Maar voor aandeelhouders ook goed nieuws: zodra er genoeg van is wordt het eigen vermogen qua risico eindelijk voorspelbaar, en dus is een lager rendement erop acceptabel. Hetgeen de bankenlobby niet inziet.

De volgende verdedigingslinie van de bankenlobby is even onzinnig: we kunnen het kapitaal niet krijgen. Voor ABNAMRO hebben we dit al ontkracht, als ABNAMRO naar de beurs kan, kan ze dus ook kapitaal aantrekken. ING kan het ook, zij is beurs genoteerd. SNS-bank heeft ook geen probleem. De bank moet worden verkocht met als eis dat het kapitaal wordt aangesterkt; ja, dat heeft een drukkend effect op de verkoopprijs, net als bij ABNAMRO, maar dat is nu eenmaal het maatschappelijk belang van een grotere afstand tot de belastingbetaler. Die impliciete subsidie moet weg en dus ook uit de aandelenprijs. Blijf over de Rabo. Zij kan niet naar de beurs, en verkoop is geen optie. Maar de Rabo kan aandeel-achtige vermogenstitels uitgeven, die weliswaar geen aandelen zijn maar wel koerswinsten kennen als het goed gaat, en verliezen absorberen bij problemen.

Penny wise and pound foolish dat is wat de bankenlobby hoopt van het Ministerie van Financiën. Maximaliseer de opbrengst van de beursgang van ABNAMRO, en negeer de schade die de economie hierdoor oploopt. De zwakke kapitalisatie van banken is een onverantwoord risico voor de economie en een rem op kredietverstrekking aan het MKB, de groeimotor van de economie. Politiek, laat u niet leiden door overwegingen die haaks staan op het landsbelang.

Rubriek:

[Financieel markten](#)

[blog van Sweder van Wijnbergen](#) [Reactie toevoegen](#)

Reacties

Het huidige curatieve zorggebruik van ouderen is een van de voorspellers van de hoeveelheid wijkverpleging die ouderen nodig hebben. Deze kennis kan verzekeraars helpen bij het integraal inkopen van zorg.

[> Lees verder](#)

Invloed referentiepunt op economische waarde overstromingskansen

ENERGIE & MILIEU
AUTEURS: MARK KOETSE, ROY BROUWER
JRG, EDITIE: JRG. 99, EDITIE 4680

De economische waarde van overstromingskansen is afhankelijk van de uitgangssituatie en de gekozen welvaartsmaat. Kosten-batenanalyses zouden hele andere uitkomsten geven wanneer hiermee rekening wordt gehouden.

[> Lees verder](#)

Reactie op: Hypotheekrenteaftrek en de kredietcyclus

WONINGMARKT
AUTEURS: WIM BOONSTRA
JRG, EDITIE: JRG. 99, EDITIE 4680

[> Lees verder](#)

Déjà vu

GROEI & CONJUNCTUUR, MONETAIR, OPENBARE FINANCIËN
AUTEURS: PETER VAN BERGEIJK
JRG, EDITIE: JRG. 99, EDITIE 4680

“Wie wil begrijpen waarom overheidsbestedingen een groot effect hebben wanneer de rentestand laag is, is goed geholpen met een horizontale LMcurve als weergave van de liquiditeitsval.”

[> Lees verder](#)

En verder...

- Redactioneel
- Input/output
- Statistiek
- Economie in beeld
- Agenda
- Ceteris paribus

Voorstel gaat voorbij aan reeds bestaande regelgeving.

DOOR CETIER THE FIRST OP DI, 03/12/2013 - 00:36

Als voorstander van extra kapitaal voor banken stoor ik me aan de inbreng van academici over dit onderwerp. Ter illustratie, drie opmerkingen van mijn kant.

1) De discussie over de Leverage Ratio, nu, is rijkelijk laat. In Europa is een Leverage Ratio eis (LR-eis) van 3% afgesproken, dit vanwege de mondiale afspraken van Basel III - die reeds in 2010 zijn gemaakt.

Het komt derhalve knullig over wanneer de commissie Wijffels krap een half jaar voor de ingang van het nieuwe kapitaal regime van CRD IV met een 4% LR eis komt. Voeg daarbij de actie van Benink c.s., die het weekeinde voor de Tweede Kamer Roundtable, in een overigens knullig voorstel, met een 5% LR eis komen. Het gevolg is een schrikreactie van de banken: waarom een LR eis van 5%, als zelfs de Bank of England het bij 3% houdt.

Het voorstel over de 4-5% LR-eis heeft de Tweede Kamer roundtable gedomineerd, en de facto verprutst. De discussie had kunnen gaan over bail-in voorstellen, de AQR en de Comprehensive Assessment. Maar nee, alle aandacht ging uit naar de LR, terwijl die al stevig verankerd is in Europese regelgeving. Een gemiste kans.

2) Boot en Van Wijnbergen zien over het hoofd dat de Leverage Ratio volgens de Basel III en CRR IV definities gevuld mag worden met hybride kapitaal instrumenten: diep-achtergestelde schuldinstrumenten met aandeel-achtige eigenschappen. Banken hoeven geen aandelen uit te geven om aan de Leverage Ratio eis te voldoen, uitgifte van hybride kapitaal instrumenten tellen gewoon mee in de Leverage Ratio.

Daarbij valt op dat Nederlandse banken al een paar jaar geen Tier 1 hybride instrumenten uitgeven; het lijkt erop dat de banken met alleen aandelen en eigenvermogen aan de LR-eis moeten voldoen; dit tegen de achtergrond van UK banken (bv Barclays) die met een zekere regelmaat Tier 1 hybride instrumenten uitgeven. Het level playing field lijkt in het voordeel van UK banken uit te vallen.

3) Voor individuele banken is het uitgeven van aandelen een kostbare aangelegenheid (maar niet onmogelijk, zoals Rabo laat zien met de IPO van ledencertificaten). Punt is dat alle voordelen van het uitgeven van aandelen belanden bij de houders van schuld papier van de bank, terwijl alle nadelen ten laste komen van de zittende aandeelhouders, aldus betoogt Anat Admati in haar paper over de Leverage Ratchet effect.

Wanneer individuele ondernemingen collectief iets niet doen, dan werkt alleen een dwingende instructie van de relevante autoriteit. Die zich, op haar beurt houdt aan de Europese afspraken en waarschijnlijk terecht niet verder wil gaan dan een LR-eis van 4%.

[beantwoorden](#)

lening bieden

DOOR HARRY FORTUNE OP ZO, 08/12/2013 - 08:38

Harry Fortune schreef:

Ik ben de heer Harry Fortuin legitieme geldschieder lening biedt lening tegen een betaalbare De rentevoet van 2%

Ik draaide dageraad, veel banken?
Ik nodig hebt om uw bedrijf te financieren brengen
Een back-track naar een bedrijf te starten, vooraf hun opleiding, of moeten betalen
Ik w Dept? Wij zijn u graag van dienst. Als u geïnteresseerd bent en bereid bent te doen
Ikaken met ons, neem dan nu contact met ons op
harryfortune@blumail.org
Ik hoop van u te horen zo snel mogelijk
Ik medienemer informatie
Ik volledige naam: .....
Ik land: .....
Ik telefoonnummer van het personeel: .....
Ik het bedrag van de lening .....
Ik looptijd: ..... "Uw tevredenheid is onze trots"
Ik =====

dank
Ik regards
Ik de heer Harry Fortune

[beantwoorden](#)

Beter dwing de banken tot betere verstrekking van informatie

DOOR JEROEN BATEMA OP ZO, 08/12/2013 - 18:19

Hoogleraren Boot en Van Wijnbergen stellen vraagtekens bij het verzet van de banken bij de verhoging van kapitaalbuffers. Mijn stelling is: "Geloof ook economen niet, ook zij hebben een belangrijk aandeel in de huidige crisis doordat zij jarenlang de efficiënte markttheorie hebben gepredikt". Deze theorie zegt dat de markt altijd gelijk heeft en dat daarom banken hun bezittingen moeten waarderen in functie van een marktprijs.

Eind januari 2010 vroeg de markt een risicovergoeding van 4% op een portefeuille Nederlandse staatsgegarandeerde woonhypotheken waarvan bovendien de eerste 3% van mogelijke verliezen waren gegarandeerd. Afgezet tegen de marge die banken op hun hypotheken ontvangen is dat een afwaardering van ongeveer 25%. Te stellen dat een hogere buffer de oplossing is, is voorstellen dat we de dijken maar eens met 20 meter moeten verhogen. Niet omdat we denken dat het water zo hoog gaat stijgen maar stel je voor dat iemand dat gaat beweren. Een veel goedkopere oplossing is beter inzicht te krijgen in de kans op hoge vloedgolven en de resultaten daarvan te delen met een breed publiek.

Datzelfde moet ook gebeuren bij de banken. Europese regelgeving schrijft voor dat banken hun historische verliezen moeten publiceren maar dit wordt nauwelijks afgedwongen. Het is niet alleen een betere en goedkopere buffer het houdt tevens mensen alert dat risico bestaat en nooit geheel is uit te sluiten. En mochten de kapitaalbuffers dan toch een keer overstromen dan weten we daarom beter wat we moeten doen om weer snel op het droge te komen.

[beantwoorden](#)

louisandersonfinance@gmail.com

DOOR LOUIS ANDERSON OP ZA, 14/12/2013 - 21:04

Er is gereageerd op de discussie:
Ik ontvangt deze mail omdat u dit heeft aangegeven bij het plaatsen

van uw reactie

Klik hier voor het bekijken van de reacties op het forum.

[beantwoorden](#)

Loan Offer On A Cheap Rate.

DOOR DE CAPITAL CREDIT UNION OP DO, 06/03/2014 - 13:31

Heeft u problemen met u te financieren of u wilt starten van een bedrijf die ervoor zorgt dat uw droom door. Contacteer ons vandaag voor onmiddellijke hulp met lening via e-mail: decapitalcreditunionltd@gmail.com

[beantwoorden](#)

lening bieden

DOOR MR ANDERSON OP DO, 13/03/2014 - 02:12

Heeft u een dringende lening? Zo ja contact met ons op (georgeanderson.loanfirm255@gmail.com) voor meer informatie .

lening bieden

[beantwoorden](#)

Reactie toevoegen

Uw naam

Onderwerp

Comment *

-
- Geen HTML toegestaan.
  - Adressen van webpagina's en e-mailadressen worden automatisch naar links omgezet.
  - Regels en alinea's worden automatisch gesplitst.
- [Meer informatie over tekstopmaak](#)

By submitting this form, you accept the [Mollom privacy policy](#).